

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/36/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5611201599
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5611201599.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovanej, v rade : 1/ rade Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom vo B., K X. XXX, 2/ rade X. E., bytom Q. XXX, B., o zaplatenie 18.021,09 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/105/2011-36 zo dňa 28.9.2011, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č.k. 8C/105/2011-36 zo dňa 28.9.2011 zamietol v celom rozsahu žalobu žalobcu o zaplatenie 18.021,09 € s príslušenstvom. Žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok odôvodnil vykonaným dokazovaním, ktorým mal síce preukázané, že žalobca so žalovaným v 1/ a 2/ rade uzatvoril dňa 12.2.2007 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom sporení č. 2449645 7 05, ktorej predmetom bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru 500.000,- Sk, zo žaloby ani z jej písomného doplnenia zo dňa 06. 09. 2011 nie je zistiteľné, v akom rozsahu žalovaný 1/ rade alebo žalovaný v 2/ rade čiastočne splnili svoj záväzok zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere, kedy svoju povinnosť prestali plniť, akú sumu z istiny mimoriadneho medziúveru uhradili, aký je jej nezaplatený zostatok, aký je nezaplatený zostatok úroku z mimoriadneho medziúveru a výška poplatkov zmluvne dohodnutých. Zo žaloby ani z jej písomného doplnenia nie je zrejmé, či a koľko splátok mimoriadneho medziúveru uhradil žalovaný v 1/ alebo žalovaný 2/ rade, pre nezaplatenie ktorých dvoch mesačných splátok žalobca od zmluvy odstúpil (čo neumožnilo preskúmať, či boli dané dôvody pre odstúpenie od zmluvy). Zo žaloby ani z jej doplnenia nie je zrejmým, či žalovanému v 1/ rade bol poskytnutý aj stavebný úver. Žalobca tiež neuviedol, kedy došlo k zániku zmluvného vzťahu účastníkov konania. Prvostupňovému súdu predložil len Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby v znení z januára 2009, avšak zmluvný vzťah účastníkov konania vznikol 12. 02. 2007. Žalobca netvrdil, že všeobecné podmienky z januára 2009 je možné aplikovať aj na zmluvný vzťah z roku 2007 a z akých dôvodov. Prvostupňový súd konštatoval, že tieto nedostatky nemohol odstraňovať postupom podľa § 42 ods. 3, § 79 ods. 1, 2 a § 43 O.s.p., a keďže žaloba všetky svoje formálne zákonné náležitosti spĺňa a mohla byť súdom prejednaná (nemohla byť odmietnutá). Súd žalobcu dvakrát vyzval na doplnenie skutkových tvrdení, potrebných pre objasnenie skutkového stavu, stručným spôsobom popísaného v žalobe. Písomné doplnenie žaloby však skutkový stav nedoplnil. Rovnako sa žalobca nedostavil na pojednávanie, kde mohol predniesť podrobnejším spôsobom nevyhnutné skutkové tvrdenia. Súd preto vychádzal len zo skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe a v jej písomnom doplnení a rozhodol v zmysle týchto tvrdení žalobcu. Pokiaľ žalobca poukazoval v ospravedlnení neúčasti z pojednávania podaním z 23. 06. 2011 na výpis z účtu odstúpeného medziúveru ako špecifikáciu úveru, prvostupňový súd podotkol, že súčasťou dôkaznej povinnosti je povinnosť predniesť tvrdenia a povinnosť označiť dôkazy, ktoré majú prednesené tvrdenia preukázať. Preto prvostupňový súd by vyvodzovaním

skutkových tvrdení z predloženého výpisu z účtu z medziúveru porušil rovnosť účastníkov konania. Z uvedených dôvodov žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď úspešným žalovaným v 1/ a 2/ rade, ktorí nepodali návrh na prisúdenie náhrady ich trov, tieto im nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za nesprávne a domnieva sa, že konanie prvostupňového súdu bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu. Poukázal na úverovú zmluvu, podľa ktorej sa žalovaná strana zaviazala do nasporenia 40 % cieľovej sumy, vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 2.500,- Sk (82,98 €) do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 3.300,- Sk (110,54 €). Po pridelení cieľovej sumy uhrádzať výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,7 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 4.375,- Sk (145,22 €). Pre prípad meškania so splátkou povinného mesačného vkladu sa zmluvné strany dohodli na 5 % ročnom úroku z omeškania so zameškaných splátok nad dohodnutú úverovú sadzbu v prípade mimoriadneho medziúveru a 3 % ročnom úroku z omeškania v prípade stavebného úveru. Po odstúpení sa pohľadávka z mimoriadneho medziúveru úročí úrokom z omeškania vo výške 12,99 % v zmysle žalobného návrhu, pričom sa dlh uspokojuje v poradí - najprv neuhradené úroky, až potom istina (podľa § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka). Žalobca žiadal zaviazať žalovanú stranu na zaplatenie sumy vo výške 18.021,09 € s 12,99 % úrokom p.a. úrokom z omeškania z istiny 17.425,73 € od 1.2.2011 do zaplatenia, ako i trovy konania. Celková uplatňovaná pohľadávka k 31.1.2011 bola vo výške 18.021,09 € a pozostávala z istiny vo výške 17.425,73 € a úroku z omeškania vo výške 595,36 €. Odvolateľ poukázal, že na výzvu súdu zo dňa 16.6.2011 zaslal podrobnú špecifikáciu úverového vzťahu vo forme výpisu z účtu odstúpeného medziúveru. Na ďalšiu výzvu súdu zo dňa 30.6.2011 zaslal žalobca súdu list, v ktorom uviedol, z čoho pozostáva žalovaná istina, úrok z omeškania. Rovnako uviedol počet nesplatených splátok a odkedy a prečo si uplatňuje úrok z omeškania. Odvolateľ sa preto domnieva, že zaslaním vyššie uvedených dokladov a príloh k návrhu riadne a hodnoverne preukázal uplatňovaný nárok na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.2.2007. Podľa názoru odvolateľa mal súd riadne a hodnoverne preukázaný uplatňovaný nárok, naviac v prípade akýchkoľvek oprávnených pochybností zo strany súdu bol vždy pripravený poskytnúť potrebnú súčinnosť, resp. súd mohol rozhodnúť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali. Zdôrazňuje, že žalovaná strana nepoprela pravosť alebo správnosť obsahu predložených listín žalobcom. Naopak, bola preukázaná ochota žalovaného v 1/ rade splácať pohľadávku a to podľa vyjadrenia žalovaného v 2/ rade na pojednávaní 30.6.2011. Pochybnosti o predmete konania boli vylúčené predloženými dôkazmi súčasne so žalobou a to Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.2.2007 a odstúpením od zmluvy zo dňa 28.9.2010, ktoré bolo zaslané i žalovanému v 2/ rade. Podľa názoru žalobcu predložená špecifikácia úverového vzťahu - výpis z účtu odstúpeného medziúveru, je riadnym dôkazom predloženým súdu i žalovanej strane. O tento dôkaz požiadal priamo súd vo výzve zo dňa 16.6.2011 a bol mu v troch vyhotoveniach aj riadne predložený. Z tohto dôkazu sú zrejme všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa predmetu sporu, a to meno dlžníka, číslo zmluvy, výška poskytnutého úveru, poplatok za zmenku a dátum účinnosti odstúpenia a v časovej postupnosti všetky obraty na účte. Kladné (vklady, započítanie pohľadávky s vkladmi na konte sporenia) a všetky záporné obraty (a to najmä poplatky, riadne úroky a úroky z omeškania). Vynechanie vkladu za príslušný mesiac znamená omeškanie si plnenia povinností zo strany žalovaných. Omeškanie naviac potvrdzujú automatické upomienky, ktoré upozorňovali žalovaných na neplnenie si povinností. Z výpisu je zrejme, z čoho sa tvorila istina a odkedy a v akej výške sa uplatňovali úroky z omeškania a aká bola celková pohľadávka v čase podania návrhu. Keďže poskytnutie stavebného úveru je podmienené splnením predpokladov uvedených v Zmluve o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 12.2.2007 a v aktuálnych Všeobecných podmienkach pre zmluvy o stavebnom sporení a tieto ešte v čase odstúpenia neboli splnené, preto k zmene mimoriadneho medziúveru na štandardný stavebný úver nemohlo dôjsť. Platnosť aktuálnych Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby je upravený v čl. XXX. „Záverečné ustanovenia“ a na ich základe sa novými všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie riadia aj všetky existujúce zmluvné vzťahy platné v čase nadobudnutia ich účinnosti. Podľa aktuálneho znenia Občianskeho súdneho poriadku dôkaznú povinnosť môže účastník konania vykonať od začiatku konania v žalobe, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní, resp.

ospravedlnení sa na pojednávanie a pod. Zákon žiada označiť alebo predložiť dôkaz. Podľa názoru žalobcu boli súdu riadne predložené dôkazy vrátane výpisu z účtu odstúpeného medziúveru, ktorý žalobca zaslal súdu na jeho výzvu. Je pravdou, že sa v civilnom konaní uplatňuje zásada ústnosti konania, no súčasne by sa mala v konaní uplatňovať zásada hospodárnosti konania, a tak žalobca dal súhlas na konanie v neprítomnosti a svoju účasť na pojednávaniach ospravedlňoval a vyjadroval sa iba písomne, pretože nechcel navyšovať trovy konania ďalšími trovami právneho zastúpenia pri jeho zastúpení advokátom. V tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že povinnosťou súdu v Občianskom súdnom konaní je poskytnúť jeho účastníkom súdnu ochranu v rozsahu a za podmienok stanovených v zákone spôsobom rešpektujúcim ich základné procesné práva zakotvené v čl. 46 a 58 Ústavy SR. V prípade kolízie uvedených práv zapríčinennej spôsobom ich uplatňovania zo strany účastníkov v civilnom konaní je povinnosťou súdu zabezpečiť ich spravodlivú rovnováhu. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezáujato a neutrálne a žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci (nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 71/97 z 15. októbra 1998). Podľa názoru žalobcu okrem uplatňovanej zásady voľného hodnotenia dôkazov zo strany súdu sa súdne konanie opiera i o princíp spravodlivosti, resp. práva na spravodlivý proces zásadou rovnosti účastníkov konania a hospodárnosti konania. K ich uplatneniu a naplneniu podľa odvolateľa nedošlo. Preto na základe uvedených skutočností žalobca žiada, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa na výzvu súdu k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ustanovenom v § 212 ods. 1 O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 115/03).

V preskúmvanej veci sa podanou žalobou žalobca voči žalovaným v 1/ a 2/ rade domáhal zaplatenia sumy vo výške 18.021,09 € s 12,99 % p.a. úrokom z omeškania z istiny 17.425,73 € od 1.2.2011 do zaplatenia, ako aj trov konania. Uvedené žiadal na tom skutkovom základe, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2449645 2 03 bola so žalovanými v 1/ a 2/ rade uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úveru z 12.2.2007, v súlade s ktorou bol žalovanému v 1/ rade poskytnutý mimoriadny medziúver 16.596,96 €. Žalovaný v 1/ rade sa zaviazal splácať úroky mimoriadneho medziúveru vo výške 7,99 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami 110,54 € a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady 82,98 €. Po pridelení cieľovej sumy a zúčtovaní účtu mimoriadneho medziúveru s účtom stavebného sporenia, sa zaviazal splácať stavebný úver, vrátane úrokov 4,7 % ročne, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 145,22 €. Žalovaný v 2/ rade prevzal na seba ručením povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný v 1/ rade. Žalovaný v 1/ rade si zmluvné povinnosti neplnil ani na základe upomienok, nedoplatil dlžné splátky, a preto žalobca v súlade s čl. VI. a čl. VII. dňa 28.9.2010 odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere, vyzval žalovaného v 1/ rade na okamžité vrátenie úverových prostriedkov v 7-dňovej lehote. Zostatok pohľadávky k 31.1.2011 je 18.021,09 €, 12,99 € je úrok z omeškania z istiny 17.425,73 € od 1.2.2011 do zaplatenia. Písomným podaním zo dňa 6.9.2011 žalobca uviedol, že istina mimoriadneho medziúveru je tvorená súčtom jednotlivých vkladov dlžníkov riadneho úroku 7,99 % ročne a poplatkov za spracovanie úveru, za vedenie účtu za zmenku, za upomienky za roky 2007, 2008, 2009, 2010 ako aj predžalobná upomienka. Úrok z omeškania sa uplatňuje v súlade s čl. VII. bod 8 úverovej zmluvy, čo je pri medziúvere 5 % ročne + 7,99 % ročne. Zostatok úveru k 29.9.2010 bol 17.323,41 €, výška nesplatených splátok na konte medziúveru 19 x 3.300,- €, čo predstavuje 63.270,- Sk (2.100,18 €) a riadny

úrok z mimoriadneho medziúveru za obdobie nesplácania je vo výške 2.099,69 € do dňa odstúpenia od zmluvy. Úrok z omeškania je uplatňovaný od 1.2.2011 vzhľadom na to, že uzávierka zostatku pohľadávky vrátane úroku z omeškania je ku koncu príslušného kalendárneho mesiaca.

V preskúmvanej veci sa uskutočnilo pojednávanie dňa 30.6.2011 a 28.9.2011. Na pojednávanie dňa 30.6.2011 sa žalobca nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti a žiadal, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti a rozhodol v súlade s návrhom. V prílohe zaslal výpis z účtu odstúpeného medziúveru - špecifikáciu úveru. Prítomný žalovaný v 2/ rade uviedol, že on je ručiteľ predmetného úveru, ktorý si zobral jeho brat, s ktorým telefonoval a povedal mu, že chce pôžičku splácať. Brat istý čas nemal financie, bol nezamestnaný, poberal dávku v hmotnej núdzi, platil alimenty, chce sa určite dohodnúť, prípadne poskytnúť čiastočné plnenie dlhu. On ako ručiteľ nemá záujem na tom, aby bol zaviazaný na jeho plnenie. Ďalej uviedol, že sám nerozumie tomu, čo je predmetom konania, koľko brat v skutočnosti dlhuje a suma sa mu zdala vysoká. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo dňa 28.9.2011, na ktoré sa nedostavil žiaden z riadne a včas predvolaných účastníkov, keď žalobca opäť svoju neúčast' ospravedlnil, súhlasiac, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Žalovaný svoju neúčast' napriek riadnemu a včasnému doručeniu neospravedlnil. Preto súd prejednal vec v neprítomnosti účastníkov, prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Odvolačí súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol odvolateľ, konštatuje, že prvostupňový súd rozhodol predčasne, bez toho, aby náležite zistil skutkový stav veci. Je nepochybné, že žalobca žalovanému v 1/ rade poskytol na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2449645 2 03 a Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úveru z 12.2.2007, mimoriadny medziúver vo výške 16.596,96 € (500.000,- Sk). Uvedená skutočnosť je nepochybná a potvrdil ju aj žalovaný v 2/ rade, ktorý vystupuje v tomto zmluvnom vzťahu ako ručiteľ a ktorý na pojednávaní uviedol, že on nemá záujem, aby bol zaviazaný na jej vrátenie, pretože tento úver (ako uviedol pôžičku) chce splácať brat, ktorý z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, keďže bol nezamestnaný a poberal dávku v hmotnej núdzi, sa chce so žalobcom dohodnúť, prípadne poskytnúť čiastočné plnenie dlhu. Žalovaný v 1/ rade však v tomto smere nevyvinul žiadnu iniciatívu. Žalovaný v 2/ rade prevzal ručenie za mimoriadny medziúver a keďže žalovaný v 1/ rade si zmluvné povinnosti neplnil ani na základe upomienok, keď nedoplatil dlžné splátky, žalobca v súlade s čl. VI. a čl. VII. dňa 28.9.2010 odstúpil od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a vyzval žalovaných na vrátenie úverových prostriedkov vo výške 18.021,09 € spolu s úrokom z omeškania 12,99 € ročne z istiny 17.425,73 € od 1.2.2011 do zaplatenia. Z doteraz vykonaného dokazovania je nepochybne preukázaná istina, ktorá je nesporná a ktorú nespochybnil ani žalovaný v 2/ rade. Pokiaľ ide o úroky, ktoré si uplatňuje žalobca a ktoré sú dohodnuté v zmluve o stavebnom sporení a v zmluve o mimoriadnom medziúvere, je potrebné tieto riadne špecifikovať a zdokladovať, pretože nepochybne zvlášť sa posudzuje istina a zvlášť úroky. Odvolačí súd konštatuje, že v tomto smere je dôkazné bremeno nielen na žalobcovi, ale aj na samotných žalovaných v 1/ rade, ktorí pokiaľ nevyvrátia tvrdenie žalobcu, ocitnú sa v dôkaznej núdzi, keď v takomto prípade nie je možné žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť. Prvostupňový súd však nepostupoval vyššie uvedeným spôsobom, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a pri formulovaní odôvodnenia svojho rozhodnutia nevzal do úvahy, prečo sa s niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať vôbec (tvrdenia žalovaného v 2/ rade na pojednávaní dňa 30.6.2011). Tieto nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi, o ktorých súd v konaní nerozhodol, zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia, a preto odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.